

Ομάδα Ευρωπαίων Πολιτών για τη σπατάλη τροφίμων

Τελικές συστάσεις

Σύνοψη των συστάσεων και των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας

Αριθ	Τίτλος	ΥΠΕΡ	ΚΑΤΑ	ΑΠΟΧΗ	ΣΥΝΟΛΟ
1	Όσο πιο κοντά είναι ο γεωργός, τόσο πιο ευτυχής είναι ο καταναλωτής: Λιγότερη σπατάλη, μεγαλύτερη βιωσιμότητα	120	15	5	140
2	Σπιτικές γεύσεις: Δημόσια και ιδιωτική στήριξη της τοπικής γεωργίας για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων	119	9	12	140
3	Μοιράσου το, μην το πετάς!	93	31	16	140
4	Ανταλλαγή δεδομένων και βέλτιστων πρακτικών σε ολόκληρη την Ευρώπη	97	27	16	140
5	Συλλογή δεδομένων σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων	101	28	11	140
6	Η φωνή των πολιτών έχει σημασία: Συμμετοχή των πολιτών στην ευρωπαϊκή πολιτική τροφίμων	91	37	12	140
7	Μόλις το μαζέψαμε: Η αξία των εποχιακών τροφίμων	103	26	11	140
8	Δίκτυο ανταλλαγής τροφίμων σε επίπεδο ΕΕ	84	41	14	139
9	Προγραμματισμένες αγορές και αναδιανομή	85	38	16	139
10	Εστιατόριο σημαίνει «απόλαυση χωρίς σπατάλη»	113	17	9	139
11	Όλα τα απόβλητα έχουν βάρος	73	48	18	139
12	Σύστημα υποχρεωτικής αναφοράς για τη διαφάνεια σε συνδυασμό με κυρώσεις και ανταμοιβές	68	56	15	139
13	Νομοθεσία σε επίπεδο ΕΕ για την καταστροφή των απούλητων τροφίμων — μια προσέγγιση στη μάθηση από ομότιμους σε όλα τα κράτη μέλη	109	20	10	139
14	Διαφάνεια σχετικά με τη σπατάλη τροφίμων με σκοπό την προβολή και τη δράση	102	22	15	139
15	Καινοτομία στη συσκευασία και χρήση των συσκευασιών, κατά περίπτωση	116	18	5	139
16	Διεύρυνση του ορισμού της σπατάλης τροφίμων με σκοπό την εξοικονόμηση μη συγκομισθέντων τροφίμων	110	19	10	139
17	Ενθάρρυνση των ενηλίκων να θέσουν τη δράση για την σπατάλη των τροφίμων ως προτεραιότητα τους	113	20	6	139
18	Διατροφική ευαισθητοποίηση και βιώσιμα τρόφιμα στα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	123	9	7	139
19	Προώθηση και υποστήριξη εφαρμογών και πλατφορμών ανταλλαγής τροφίμων που συνδέουν τους καταναλωτές μεταξύ τους	97	25	17	139
20	Εξοικονόμηση τροφίμων, εξοικονόμηση χρημάτων: Ευρωπαϊκή εκστρατεία κατά της σπατάλης τροφίμων σε συνεργασία με εμπόρους λιανικής πώλησης τροφίμων για τέσσερα σαββατοκύριακα ανά έτος	98	31	10	139
21	«Τέρμα στη σπατάλη τροφίμων»: Μια εβδομάδα ευαισθητοποίησης σχετικά με τη σπατάλη τροφίμων στο σχολείο	116	16	7	139

22	Παροχή στους καταναλωτές των κλειδιών για να είναι ενήμεροι και αυτόνομοι όσον αφορά τον αντίκτυπό τους στη σπατάλη τροφίμων και να κατανοούν πώς να επεξεργάζονται, να διατηρούν και να επαναχρησιμοποιούν ένα προϊόν πριν και μετά την ημερομηνία λήξης του προϊόντος (η τελική ημερομηνία ανάλωσης είναι μια ημερομηνία ασφαλείας μετά την οποία ένα προϊόν δεν πρέπει να καταναλώνεται· η ένδειξη «ανάλωση κατά προτίμηση πριν από» δηλώνει την ημερομηνία έως την οποία ένα προϊόν διατηρεί τη βέλτιστη ποιότητά του)	108	26	5	139
23	Η εφαρμογή τυποποιημένων πρακτικών σε επίπεδο λιανικής κατά την προώθηση στους καταναλωτές προϊόντων κοντά στην ημερομηνία λήξης.	109	18	12	139

Θεματική ενότητα I — Συνεργασία στην αλυσίδα αξίας των τροφίμων: Από το αγρόκτημα στο πιάτο

ΣΥΣΤΑΣΗ 1

Όσο πιο κοντά είναι ο γεωργός, τόσο πιο ευτυχής είναι ο καταναλωτής: Λιγότερη σπατάλη, μεγαλύτερη βιωσιμότητα

Συνιστούμε στην ΕΕ να συνεχίσει το έργο της με πολιτικές και πρωτοβουλίες για τη στήριξη των παραγωγών μικρής κλίμακας στις εμπορικές συναλλαγές τους με εμπόρους λιανικής πώλησης και σουπερμάρκετ. Οι μεγάλοι έμποροι λιανικής πώλησης / μεταποιητές διαθέτουν σαφές πλεονέκτημα ισχύος σε αυτήν τη σχέση και συχνά κατευθύνουν το εμπόριο προς όφελός τους, με αποτέλεσμα ενίοτε τη σπατάλη τροφίμων.

Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή σε τρεις πτυχές:

- 1) Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της θα πρέπει να ενθαρρύνουν τους εμπόρους λιανικής πώλησης και τα σουπερμάρκετ να προμηθεύονται πάντα από τον πλησιέστερο δυνατό παραγωγό. Επιπλέον, θα πρέπει να διερευνήσουν και να αναπτύξουν κίνητρα που θα ενθαρρύνουν τους εμπόρους λιανικής πώλησης να ακολουθήσουν αυτές τις συστάσεις.
- 2) Η ΕΕ πρέπει να παρακολουθεί και να εντοπίζει την απαγόρευση των ακυρώσεων της τελευταίας στιγμής από το 2019 και να είναι έτοιμη να παρέμβει σε περίπτωση μη τήρησής της.
- 3) Η ΕΕ πρέπει να συνεχίσει να εργάζεται με πολιτικές για τα άσχημα/παραμορφωμένα τρόφιμα και να διερευνήσει περαιτέρω τις συνέπειες σε σχέση με τη σπατάλη τροφίμων όταν τα προϊόντα αυτά απορρίπτονται.

Σκεπτικό/αιτιολόγηση

Η στήριξη των παραγωγών μικρής κλίμακας και η πώληση των προϊόντων τους σε κοντινή απόσταση έχουν μεγάλη δυνατότητα να μειώσουν τη σπατάλη τροφίμων με διάφορους τρόπους, τόσο κατά μήκος της αξιακής αλυσίδας όσο και στα νοικοκυριά:

- Όταν η μεταφορά τροφίμων διαρκεί μεγάλο χρονικό διάστημα και τα σουπερμάρκετ επιδιώκουν την οικονομική αποδοτικότητα αυξάνοντας τους όγκους, είναι πιθανό να υπάρξει σπατάλη τροφίμων.
- Οι τοπικοί παραγωγοί μπορούν να είναι πιο προσαρμόσιμοι και να ανταποκρίνονται ταχύτερα στις αλλαγές της ζήτησης, γεγονός που μπορεί να μειώσει τα απόβλητα.

- Τα τρόφιμα που προέρχονται από κοντινούς παραγωγούς είναι συχνά υψηλότερης ποιότητας και μεγαλύτερης διάρκειας, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε λιγότερα απόβλητα στα νοικοκυριά.
- Μπορεί να αποφευχθεί η απόρριψη τροφίμων που πετάγονται σήμερα επειδή δεν έχουν το σωστό σχήμα.
- Η σπατάλη τροφίμων λόγω ακυρώσεων της τελευταίας στιγμής μπορεί να αποφευχθεί εάν θεσπιστούν πιο ολοκληρωμένοι κανονισμοί και πλαίσια για τη στήριξη των μικρών παραγωγών.

Συμπληρωματικές σημειώσεις

Θετική επίδραση στην επισιτιστική ασφάλεια και στην υγεία.

Επισήμανση της σημασίας του συνδυασμού της παρούσας σύστασης με άλλες πρωτοβουλίες που επικεντρώνονται στη συμπεριφορά των καταναλωτών, στην ευαισθητοποίηση του κοινού και στην εκπαίδευση για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών και τη βελτίωση της γενικής κατανόησης της σπατάλης τροφίμων και της σχέσης της με την τοπική παραγωγή τροφίμων.

Προκλήσεις:

- Συμβιβασμός με την αρχή της ΕΕ για το ελεύθερο εμπόριο και την ελεύθερη αγορά. Ως εκ τούτου, μπορεί να υπάρξουν αντιρρήσεις από μεγάλες εταιρείες / εμπόρους λιανικής πώλησης και ομάδες συμφερόντων.
- Είναι σημαντικό να εξεταστεί και να συζητηθεί τι είναι «τοπικό» και τι είναι «βραχεία αλυσίδα εφοδιασμού» κατά την περαιτέρω επεξεργασία της παρούσας σύστασης, δεδομένου ότι δεν υπάρχει κοινός ορισμός για το θέμα αυτό σε επίπεδο ΕΕ.
- Η εποχικότητα των προϊόντων και η ζήτηση των καταναλωτών μπορούν να αποτελέσουν πρόκληση για μια δυνητικά περιορισμένη προσφορά λόγω της εστίασης σε τρόφιμα που προέρχονται από βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων.

ΣΥΣΤΑΣΗ 2

Στιπτικές γεύσεις: Δημόσια και ιδιωτική στήριξη της τοπικής γεωργίας για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων

Συνιστούμε στις τοπικές και περιφερειακές αρχές να στηρίζουν τους τοπικούς γεωργούς με πρακτικές λύσεις και πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στη μείωση της σπατάλης τροφίμων. Στόχος είναι να ενθαρρυνθούν τα ενδιαφερόμενα μέρη να συνεργαστούν στενότερα για να προωθήσουν αυτές τις πρωτοβουλίες και, ως εκ τούτου, να δημιουργήσουν ένα βιώσιμο σύστημα τροφίμων προς όφελος τόσο των γεωργών όσο και των καταναλωτών.

Προτείνονται διάφορες πρωτοβουλίες που μπορούν να δρομολογήσουν οι τοπικές αρχές:

- 1) Φορολογικές ελαφρύνσεις και επιδοτήσεις για γεωργούς μικρής κλίμακας.
- 2) Στήριξη των τοπικών γεωργών για την εξεύρεση νέων αγορών όπου μπορούν να προστατευθούν από αθέμιτες σχέσεις ισχύος με εμπόρους λιανικής πώλησης, για παράδειγμα με τη διάθεση δημόσιων χώρων για πωλήσεις.
- 3) Ενθάρρυνση συμπεριληπτικών διαδικασιών και πρωτοβουλιών με ενδιαφερόμενα μέρη της αξιακής αλυσίδας όσον αφορά το έργο για την καταπολέμηση της σπατάλης τροφίμων, για παράδειγμα με την προώθηση της χρήσης «εφαρμογών για τη σπατάλη τροφίμων» σε μια πόλη.
- 4) Στήριξη ενώσεων και άλλων φορέων που στηρίζουν τους τοπικούς γεωργούς σε θέματα σπατάλης τροφίμων, όπως οι τράπεζες τροφίμων.

Σκεπτικό/αιτιολόγηση

Η στήριξη των παραγωγών μικρής κλίμακας και οι πωλήσεις των προϊόντων τους σε κοντινή απόσταση έχουν μεγάλη δυνατότητα να μειώσουν τη σπατάλη τροφίμων με διάφορους τρόπους, τόσο κατά μήκος της αξιακής αλυσίδας αξίας όσο και στα νοικοκυριά:

- Όταν η μεταφορά τροφίμων διαρκεί μεγάλο χρονικό διάστημα και τα σουπερμάρκετ επιδιώκουν την οικονομική αποδοτικότητα αυξάνοντας τους όγκους, είναι πιθανό να υπάρξει σπατάλη τροφίμων.
- Οι τοπικοί παραγωγοί μπορούν να ανταποκρίνονται ταχύτερα στις αλλαγές της ζήτησης και να είναι πιο προσαρμόσιμοι στις αλλαγές, γεγονός που μπορεί να μειώσει τα απόβλητα.
- Τα τρόφιμα που προέρχονται από τοπικούς παραγωγούς είναι συχνά υψηλότερης ποιότητας και μεγαλύτερης διάρκειας, γεγονός που σημαίνει ότι οι βραχύτερες αξιακές αλυσίδες θα μείωναν τα απόβλητα τόσο σε επίπεδο μεταφορών όσο και σε επίπεδο νοικοκυριών.

Συμπληρωματικές σημειώσεις

- ο Επισήμανση της σημασίας του συνδυασμού της παρούσας σύστασης με άλλες πρωτοβουλίες που επικεντρώνονται στη συμπεριφορά των καταναλωτών, στην ευαισθητοποίηση του κοινού και στην εκπαίδευση για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών και τη βελτίωση της γενικής κατανόησης της σπατάλης τροφίμων και της σχέσης της με την τοπική παραγωγή τροφίμων.

Βασικές προκλήσεις

- ο Ευρύ πεδίο εφαρμογής και πολυπλοκότητα της σύστασης. Θα χρειαστεί χρόνος για να αναλυθούν και να εφαρμοστούν πολλές από τις προτεινόμενες πρωτοβουλίες και απαιτούνται αξιόπιστα συστήματα παρακολούθησης.
- ο Συμβιβασμός με την αρχή της ΕΕ για το ελεύθερο εμπόριο και την ελεύθερη αγορά, η οποία μπορεί να θέσει υπό αμφισβήτηση την πρωτοβουλία και την αποδοχή της από διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη.

ΣΥΣΤΑΣΗ 3

Μοιράσου το, μην το πετάς!

Συνιστούμε οι τράπεζες τροφίμων, και οι αναδιανομείς εν γένει, να λαμβάνουν οικονομική στήριξη σε βασικό επίπεδο από τις κυβερνήσεις μέσω ενός διαρθρωτικού συστήματος κοινού σε ολόκληρη την Ευρώπη, αντί να εργάζονται κατά κύριο λόγο με ιδιωτικές δωρεές (αλλά όχι να χρηματοδοτούνται 100 %, ώστε να μην μετατρέπονται σε επιχείρηση). Συνιστούμε επίσης μια πλατφόρμα που θα συνδέει τις διάφορες υφιστάμενες εφαρμογές που συνδέουν τους εμπόρους λιανικής πώλησης με τις τράπεζες τροφίμων. Η πλατφόρμα θα πρέπει να είναι φιλική προς τον χρήστη, αποτελεσματική και να τελεί υπό κεντρική διαχείριση. Συνιστούμε επίσης τα τρόφιμα που αναδιανέμονται (με δωρεά ή πώληση σε χαμηλότερη τιμή) από τους εμπόρους λιανικής πώλησης σε τράπεζες τροφίμων να παραδίδονται εγκαίρως και σε καλή κατάσταση, κατά προτίμηση 3-5 ημέρες πριν χαλάσουν (αντί της ισχύουσας 48ωρης κατευθυντήριας γραμμής). Το κίνητρο για να γίνει αυτό θα μπορούσε να είναι έκπτωση φόρου για τους εμπόρους λιανικής πώλησης, η οποία, όσο πιο κοντά είναι η αναδιανομή στην ημερομηνία λήξης των ειδών, τόσο να μειώνεται. Πρέπει να δωρίζουν μια ελάχιστη ποσότητα τροφίμων για να είναι επιλέξιμοι για την εν λόγω έκπτωση.

Σκεπτικό/αιτιολόγηση

Δεδομένου ότι η σπατάλη τροφίμων δεν μπορεί να αποφευχθεί πλήρως στο ισχύον σύστημα, θα πρέπει τουλάχιστον να εργαστούμε για τη διάσωση των τροφίμων που σπαταλώνται. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να αξιοποιήσουμε όλα τα ήδη διαθέσιμα εργαλεία (τράπεζες τροφίμων, εφαρμογές, σχετικές ενώσεις, πρωτοβουλίες κ.λπ.)

Συμπληρωματικές σημειώσεις

Μια πρόκληση είναι ο τρόπος με τον οποίο θα ενισχυθεί η ικανότητα των τραπεζών τροφίμων χωρίς να μετατραπούν σε επιχειρηματικό κλάδο (καθώς κυρίως θέλουμε να διαχειριστούμε τη σπατάλη τροφίμων σε προηγούμενο στάδιο).

ΣΥΣΤΑΣΗ 4

Ανταλλαγή δεδομένων και βέλτιστων πρακτικών σε ολόκληρη την Ευρώπη

Συνιστούμε στις κυβερνήσεις κάθε χώρας να ανταλλάσσουν τα δεδομένα και τις βέλτιστες πρακτικές τους σχετικά με δράσεις που στοχεύουν σε όλα τα στάδια της αλυσίδας σπατάλης των τροφίμων, από τους παραγωγούς έως τους καταναλωτές και την πλατφόρμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη σπατάλη τροφίμων (πλατφόρμα της ΕΕ για την απώλεια και τη σπατάλη τροφίμων). Στη συνέχεια, οι πληροφορίες αυτές θα αποτελέσουν αντικείμενο διαχείρισης και ανάλυσης από ειδική επιτροπή ερευνητών της ΕΕ που εργάζονται για την προώθηση των ορθών πρακτικών και την εύκολη πρόσβαση σε αυτές. Τα δεδομένα σχετικά με τις ορθές πρακτικές θα πρέπει να κατηγοριοποιούνται ανά τύπο παραγωγής και τύπο κατανάλωσης. Επιπλέον, θέλουμε να προωθήσουμε ένα δίκτυο πόλεων/περιφερειών που θα έχουν πρόσβαση στα δεδομένα και θα αξιοποιούν τις πρακτικές που λειτουργούν καλύτερα για αυτές, με βάση παρόμοια πρότυπα κατανάλωσης και παραγωγής. Το δίκτυο δημιουργείται έτσι ώστε οι κοινότητες αυτές να μαθαίνουν η μία από την άλλη με βάση αυτές τις ομοιότητες. Η έννοια των «δίδυμων πόλεων» θα μπορούσε να εφαρμοστεί για τον σκοπό αυτό: πόλεις με παρόμοια ζητήματα σπατάλης τροφίμων συνεργάζονται για την επίλυσή τους.

Σκεπτικό/αιτιολόγηση

Οι βέλτιστες πρακτικές θα μπορούσαν να ανταλλάσσονται αποτελεσματικότερα και με μεγαλύτερη συνέπεια. Επίσης, κάτι τέτοιο θα αξιοποιούσε τόσο την πλατφόρμα της ΕΕ για την απώλεια και τη σπατάλη τροφίμων όσο και την έννοια των Eurocities και των «δίδυμων πόλεων». Θέλουμε να ενδυναμώσουμε τη συνεργασία των πόλεων και των περιφερειών σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Συμπληρωματικές σημειώσεις

ΣΥΣΤΑΣΗ 5

Συλλογή δεδομένων από ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων

Συνιστούμε τα δεδομένα σχετικά με το πώς, πού, ποιος, γιατί και πότε παρατηρείται σπατάλη τροφίμων σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων να συλλέγονται από φορέα της ΕΕ ή άλλους οργανισμούς ή ερευνητικά ιδρύματα. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί με:

- 1) Ανάλυση της συμπεριφοράς μεμονωμένων καταναλωτών μέσω εφαρμογών (app).
- 2) Διά ζώσης συλλογή δεδομένων, μέσω της έρευνας του Ευρωβαρόμετρου.
- 3) Έρευνες που αποστέλλονται σε σχολεία και άλλους εκπαιδευτικούς οργανισμούς. Θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί πριν/μετά από σχολική παρέμβαση με αντικείμενο τη σπατάλη τροφίμων.
- 4) Χρήση των μελών της ομάδας πολιτών ως αντιπροσωπευτικής ομάδας για ερευνητικούς σκοπούς.
- 5) Μια μελέτη παρέμβασης θα μπορούσε να είναι η μελέτη αρχείων περιοδικής καταγραφής της συμπεριφοράς των καταναλωτών. Έμπνευση από ομάδες παρακολούθησης καταναλωτών του Βελγίου και των Κάτω Χωρών.
- 6) Χρήση επιστημονικά επικυρωμένων μέτρων από πανεπιστήμια.
- 7) Μελέτες παρατήρησης — συγκεκριμένα, μελέτη των πραγματικών ποσοτήτων αποβλήτων με βάση τις υφιστάμενες διαδικασίες διαχείρισης αποβλήτων των πόλεων και των δήμων.
- 8) Συγκέντρωση και σύγκριση τιμολογίων από αλληλεπιδράσεις σουπερμάρκετ/γεωργών.
- 9) Τυποποίηση των εντύπων για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τη σπατάλη.

Σκεπτικό/αιτιολόγηση

Αυτό το συνιστούμε διότι, εάν γνωρίζουμε πού, πότε και γιατί σπαταλάμε τρόφιμα, μπορούμε να δρομολογήσουμε πιο στοχευμένες εκστρατείες ευαισθητοποίησης και να παράσχουμε λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με το πού θα μπορούσαμε να έχουμε τον μεγαλύτερο αντίκτυπο στη μείωση της σπατάλης τροφίμων. Η ομάδα μας πιστεύει ότι, με τη συλλογή ακριβέστερων δεδομένων σχετικά με το πού ακριβώς σπαταλώνται τα τρόφιμα στην τροφική αλυσίδα, τότε θα είμαστε σε θέση να εφαρμόσουμε αποτελεσματικότερα τις λύσεις μας για τη σπατάλη τροφίμων. Η τρέχουσα κοινή μεθοδολογία για τη συλλογή δεδομένων της ΕΕ σχετικά με τα απόβλητα τροφίμων [όπως ορίζονται με την κατ' εξουσιοδότηση απόφαση (ΕΕ) 2019/1597 της Επιτροπής] επικεντρώνεται στη μέτρηση της ποσότητας των αποβλήτων, ενώ σκοπός της πρότασής μας είναι η συλλογή λεπτομερέστερων στοιχείων σχετικά με το ποιος, πότε και πού της σπατάλης τροφίμων. Αυτά τα πρόσθετα έργα/πρωτοβουλίες συλλογής δεδομένων θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για τη συμπλήρωση των ποσοτικών δεδομένων που συλλέγονται κατά τη νέα ετήσια υποβολή εκθέσεων από τα κράτη μέλη. Θα παρείχαν πιο συγκεκριμένα δεδομένα σχετικά με το «τι, πώς, ποιος, πότε και πού» της σπατάλης τροφίμων.

Συμπληρωματικές σημειώσεις

Σημειώσεις σχετικά με τα δεδομένα που θέλουμε να συγκεντρώσουμε: Θα πρέπει να συλλέξουμε δεδομένα σχετικά με το «τι, πώς, ποιος, πότε και πού» της σπατάλης τροφίμων. **Τι/Πότε:** Τι τρόφιμα σπαταλάμε και σε ποιες περιπτώσεις; Τι ακριβώς πετάνε οι άνθρωποι — πόσα γραμμάρια απομένουν στο πιάτο; **Δεδομένα σχετικά με την ποσότητα που αγοράζουμε έναντι της ποσότητας που πετάμε. Τρόπος:** Πώς σπαταλώνται — απορρίπτονται; Έχουν μαγειρευτεί πολύ αργά/αλλοιωθεί/λήξει; Αγοράσαμε πάρα πολλά; Θα μπορούσαν επίσης να ληφθούν υπόψη οι πολιτισμικές διαφορές. **Ποιος:** Ποιος στην αλυσίδα εφοδιασμού σπαταλάει τρόφιμα —διανομείς, καταναλωτές κ.λπ.; Σε επίπεδο καταναλωτών, υπάρχει ανάλυση του ποιοι καταναλωτές σπαταλούν τα περισσότερα τρόφιμα —αυτό θα μπορούσε να συνδέεται με την ηλικία ή τη χώρα; (Σημείωση: θα θέλουν οι πολίτες να παρέχουν αυτά τα δεδομένα;).

Σχετικά με το σημείο 5): Η επωνυμία της εταιρείας από την οποία αντλούμε έμπνευση είναι «Growth for Knowledge/GFK».

Η ομάδα πιστεύει ότι ο σεβασμός της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των Ευρωπαίων πολιτών είναι πολύ σημαντικός. Όλες οι μελέτες που εκπονούνται με βάση τη σύστασή μας θα πρέπει να σέβονται τα ανωτέρω.

ΣΥΣΤΑΣΗ 6

Η φωνή των πολιτών έχει σημασία: Συμμετοχή των πολιτών στην ευρωπαϊκή πολιτική για τα τρόφιμα

Με βάση τη Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης και την τρέχουσα ομάδα πολιτών της ΕΕ για τη σπατάλη τροφίμων, συνιστούμε τη δημιουργία τοπικών και εθνικών φόρουμ συμμετοχής των πολιτών. Στα φόρουμ αυτά θα ανατεθεί η παρακολούθηση, η επιτήρηση και η παροχή συμβουλών σχετικά με τις εθνικές στρατηγικές για την εφαρμογή των οδηγιών της ΕΕ για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων από τη σκοπιά των πολιτών. Συνιστούμε επίσης η πλατφόρμα της ΕΕ για τη σπατάλη τροφίμων να περιλαμβάνει την εκπροσώπηση και τη συμμετοχή των πολιτών, στοιχεία που θα συντονίζουν τις ανταλλαγές μεταξύ των φόρουμ συμμετοχής. Τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο, τα φόρουμ θα πρέπει να παρέχουν πλατφόρμα για ανταλλαγή πληροφοριών και αμοιβαία μάθηση μεταξύ πολιτών/καταναλωτών, ενδιαφερόμενων μερών και υπευθύνων χάραξης πολιτικής.

Σκεπτικό/αιτιολόγηση

Προτείνουμε αυτήν τη σύσταση διότι είναι σημαντικό να δοθεί φωνή στους πολίτες, να διασφαλιστεί δίκαιη και διαφανής διαδικασία και να δοθεί η δυνατότητα στους πολίτες και στους φορείς λήψης αποφάσεων να συντονίζονται και να μαθαίνουν ο ένας από τον άλλο. Οι πολίτες γνωρίζουν καλύτερα από οποιονδήποτε τις καταστάσεις που βιώνουν και οι απόψεις τους πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε τοπικό, εθνικό και ενωσιακό επίπεδο.

Συμπληρωματικές σημειώσεις

ΣΥΣΤΑΣΗ 7

Μόλις το μαζέψαμε: Η αξία των εποχιακών τροφίμων

Συνιστούμε την αλλαγή των καταναλωτικών συνηθειών ενημερώνοντας τους καταναλωτές για την αξία των εποχιακών τροφίμων. Αυτό θα πρέπει να γίνει με σαφείς σημάνσεις στα καταστήματα, οι οποίες θα επιτρέπουν στους καταναλωτές να αναγνωρίζουν σαφώς τα εποχιακά προϊόντα. Οι πληροφορίες σχετικά με την εποχικότητα θα πρέπει επίσης να κοινοποιούνται σε ευρύ κοινό μέσω εκστρατειών ενημέρωσης του κοινού. Η ενημέρωση των καταναλωτών μέσω σημάνσεων στα ράφια και εκστρατειών μπορεί να ενθαρρύνει τους παραγωγούς να καλλιεργήσουν εποχιακά προϊόντα. Συνιστούμε επίσης την παραγωγή καλύτερων δεδομένων σχετικά με τις πλέον αποτελεσματικές μεθόδους παροχής κινήτρων για την παραγωγή εποχιακών προϊόντων και τον περιορισμό της εισαγωγής μη εποχιακών τροφίμων χαμηλής ποιότητας.

Σκεπτικό/αιτιολόγηση

Προτείνουμε αυτήν τη σύσταση, διότι τα μη εποχιακά τρόφιμα εισάγονται συχνά και/ή είναι κατώτερης ποιότητας από τα εποχιακά τρόφιμα. Τα προϊόντα υψηλότερης ποιότητας μπορούν να επηρεάσουν τη συμπεριφορά των καταναλωτών, καθώς τείνουμε να εκτιμούμε περισσότερο τα τρόφιμα υψηλότερης ποιότητας, με αποτέλεσμα να σπαταλάμε λιγότερο.

Συμπληρωματικές σημειώσεις

Θεματική ενότητα II — Πρωτοβουλίες των επιχειρήσεων τροφίμων

ΣΥΣΤΑΣΗ 8

Δίκτυο ανταλλαγής τροφίμων σε επίπεδο ΕΕ

Συνιστούμε στους μεγάλους διανομείς να συνδέονται άμεσα μέσω ενός μητρώου σε πανευρωπαϊκό ιστότοπο που θα επιτρέπει την ανταλλαγή τροφίμων που δεν έχουν ακόμα λήξει ή πλεονασμάτων τροφίμων. Η ιστοσελίδα θα αποτρέψει τη σπατάλη τροφίμων καθιστώντας δυνατή την επικοινωνία μεταξύ των επιπέδων (βλ. κατωτέρω) και με την επόμενη τομεακή μονάδα στην αλυσίδα εφοδιασμού. Οι επιχειρήσεις μπορούν να εγγράφονται και να προσφέρουν ή να αγοράζουν πλεονάσματα τροφίμων σε χαμηλότερη τιμή. Θα υπάρχουν τρία επίπεδα:

1. Το πρώτο επίπεδο θα αποτελείται από παραγωγούς, γεωργούς και διανομείς.
2. Το δεύτερο επίπεδο θα περιλαμβάνει σουπερμάρκετ, τράπεζες τροφίμων και κοινοτικές κουζίνες.
3. Το τρίτο επίπεδο περιλαμβάνει τους καταναλωτές και τα νοικοκυριά.

Σκεπτικό/αιτιολόγηση

Συμπληρωματικές σημειώσεις

ΣΥΣΤΑΣΗ 9

Προγραμματισμένες αγορές και αναδιανομή

Συνιστούμε την ανάπτυξη νομικού πλαισίου για την εναρμόνιση της νομοθεσίας των κρατών μελών σχετικά με τις πρακτικές για ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού όσον αφορά την ανακατανομή των πλεονασμάτων τροφίμων και των τροφίμων που πρόκειται να λήξουν, λαμβανομένων υπόψη των κανονισμών ασφαλείας και της πρόβλεψης δεδομένων. Οι αγορές θα πρέπει να προσαρμόζονται σε ό,τι θα πωληθεί. Τα σουπερμάρκετ και οι προμηθευτές θα μπορούσαν να ενθαρρυνθούν με οφέλη (για παράδειγμα, μέσω φορολογικών ελαφρύνσεων) για την πώληση σε χαμηλότερη τιμή ή τη δωρεά.

Σκεπτικό/αιτιολόγηση

Συμπληρωματικές σημειώσεις

ΣΥΣΤΑΣΗ 10

Εστιατόριο σημαίνει «απόλαυση χωρίς σπατάλη»

Συνιστούμε στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα το ακόλουθο σχέδιο για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων στα εστιατόρια. Μόλις εκπληρωθούν ορισμένα ποιοτικά κριτήρια (όπως αυτά που περιγράφονται παρακάτω και ορισμένα άλλα), θα πρέπει να επιτρέπεται σε όλα τα είδη εστιατορίων να επιδεικνύουν λογότυπο (το οποίο είναι εναρμονισμένο σε ολόκληρη την ΕΕ). Το λογότυπο θα διαφημίζει τη δυνατότητα λήψης τροφίμων που δεν καταναλώθηκαν για το σπίτι και οι σερβιτόροι θα πρέπει να παρέχουν συσκευασίες τροφίμων για την παραλαβή των τροφίμων που δεν καταναλώθηκαν για το σπίτι. Τα εστιατόρια που εφαρμόζουν το σχέδιο του λογότυπου θα αναγράφουν στα μενού τους ένα πρόσθετο κείμενο στο οποίο θα αναφέρεται ότι «μπορείτε να πάρετε το φαγητό που δεν καταναλώσατε στο σπίτι σας». Εάν εξακολουθούν να υπάρχουν μαγειρεμένα τρόφιμα που δεν έχουν καταναλωθεί, θα πρέπει να προσφέρονται στους εργαζομένους. Εάν υπάρχουν από την κουζίνα ωμά τρόφιμα που δεν έχουν καταναλωθεί, θα πρέπει να προσφέρονται σε τράπεζες τροφίμων/άλλα φιλανθρωπικά ιδρύματα.

Εάν τα τρόφιμα δεν είναι βρώσιμα, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας. Για να ενθαρρυνθούν τα εστιατόρια να πληρούν αυτά τα ποιοτικά κριτήρια (ή περαιτέρω ποιοτικά κριτήρια), θα πρέπει να παρέχεται οικονομική στήριξη στα εστιατόρια για την υλοποίηση αυτού του σχεδίου. Μια φορολογική ελάφρυνση θα μπορούσε να χρησιμεύσει ως οικονομικό κίνητρο και θα μπορούσε να χορηγηθεί πρόσθετη ενίσχυση. Δεδομένου ότι υπολείμματα κουζίνας μπορούν να ζυγίζονται ή να μετρώνται, θα μπορούσαν να παρακολουθούνται και να λαμβάνονται υπόψη για τη φορολογική ελάφρυνση.

Σκεπτικό/αιτιολόγηση

Αυτό το συνιστούμε διότι θα μείωνε τη σπατάλη τροφίμων που προέρχεται από εστιατόρια και θα μείωνε σημαντικά το αίσθημα ντροπής που θα μπορούσε να προκύψει όταν ζητείται φαγητό που δεν έχει καταναλωθεί. Εάν τα εστιατόρια λειτουργήσουν ως πρότυπα, τα ιδιωτικά νοικοκυριά θα ενθαρρυνθούν επίσης να μειώσουν τη σπατάλη τροφίμων.

Συμπληρωματικές σημειώσεις

ΣΥΣΤΑΣΗ 11

Όλα τα απόβλητα έχουν βάρος

Συνιστούμε οι οργανισμοί που είναι αρμόδιοι για τη διαχείριση των αποβλήτων να υποχρεούνται να ζυγίζουν ή να μετρούν τα οργανικά απόβλητα. Βραχυπρόθεσμα, το σχέδιο θα πρέπει να επικεντρώνεται στους δημόσιους οργανισμούς (π.χ. σχολεία και νοσοκομεία), ολόκληρες γειτονιές ή συνοικίες και, μακροπρόθεσμα, θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει τα ιδιωτικά νοικοκυριά. Οι εκπρόσωποι των εν λόγω ιδρυμάτων/συνοικιών και, σε μεταγενέστερο στάδιο, των ιδιωτικών νοικοκυριών θα πρέπει να λαμβάνουν τακτικά εκθέσεις και συγκρίσεις με προηγούμενες περιόδους και συγκρίσεις με άλλες οντότητες. Αυτό οδηγεί σε μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση και αποτελεί κίνητρο για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων. Δεν χρειάζεται να μετράται με τον ίδιο τρόπο σε όλες τις χώρες, αρκεί να είναι συγκρίσιμη σε μια αντίστοιχη χώρα.

Σκεπτικό/αιτιολόγηση

Το συνιστούμε διότι θα διευρύνει την ευαισθητοποίηση των καταναλωτών. Θα χρησιμεύσει επίσης ως κίνητρο για τη βελτίωση και τη μείωση της σπατάλης τροφίμων. Τα αποτελέσματα της σύστασης μπορούν να μετρώνται βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, ώστε να παρέχονται ορισμένα κίνητρα για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων.

Συμπληρωματικές σημειώσεις

ΣΥΣΤΑΣΗ 12

Σύστημα υποχρεωτικής αναφοράς για τη διαφάνεια σε συνδυασμό με κυρώσεις και ανταμοιβές

Συνιστούμε τη θέσπιση συστήματος αναφοράς (συγκεκριμένα παρόμοιο με την πιστοποίηση ISO) για τον καθορισμό ειδικών προτύπων σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγών, των παρασκευαστών, των εμπόρων λιανικής πώλησης, των σουπερμάρκετ, των εστιατορίων και των ξενοδοχείων. Θα πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ μεγάλων και μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) με βάση τις υφιστάμενες κατηγορίες για την ταξινόμηση των μεγεθών των εταιρειών. Θα πρέπει να προβλέπονται κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης των προτύπων και ανταμοιβή σε περίπτωση υπέρβασης των επιδόσεων εκ μέρους των εταιρειών. Θα πρέπει να υπάρχει ένα σχετικό σύστημα επιβολής προστίμων ανάλογο με τη σοβαρότητα της παράβασης και το μέγεθος της εταιρείας. Οι ανταμοιβές θα πρέπει πρωτίστως να βασίζονται σε ένα σύστημα επισήμανσης, για παράδειγμα, στις βαθμίδες ΑΒΓ, ή ενδεχομένως σε οικονομικά κίνητρα, ιδίως για τις ΜΜΕ. Οι ανεξάρτητοι και εξωτερικοί ελεγκτές πρέπει να είναι οι επιφορτισμένοι με την υποβολή εκθέσεων και όχι οι εταιρείες. Οι δημόσιες αρχές σε επίπεδο κρατών μελών (π.χ. υπουργεία ή ρυθμιστικοί φορείς) είναι υπεύθυνες για τη διασφάλιση της εφαρμογής και της παρακολούθησης. Τα δεδομένα θα πρέπει να είναι προσβάσιμα από το κοινό και να παρέχουν τη δυνατότητα της μάθησης από ομότιμους. Η Επιτροπή θα πρέπει να έχει καθήκοντα εποπτείας και συντονισμού.

Σκεπτικό/αιτιολόγηση

Είναι σημαντικό, για λόγους διαφάνειας, τα δεδομένα των επισημάνσεων να είναι διαθέσιμα και προσβάσιμα σε όσους επιθυμούν περισσότερες πληροφορίες από μια απλή επισήμανση.

Συμπληρωματικές σημειώσεις

ΣΥΣΤΑΣΗ 13

Νομοθεσία σε επίπεδο ΕΕ για την καταστροφή των απούλητων τροφίμων — μια προσέγγιση στη μάθηση από ομότιμους σε όλα τα κράτη μέλη

Πρέπει να διασφαλιστεί ότι τα τρόφιμα χρησιμοποιούνται σε διάφορες φάσεις πριν απορριφθούν. Προτεραιότητα είναι η αποφυγή της σπατάλης τροφίμων, αλλά, εάν αυτό δεν είναι δυνατόν, εφαρμόζεται ο ακόλουθος κύκλος: ανθρώπινη κατανάλωση, κατανάλωση από ζώα, βιοκαύσιμα και λιπασματοποίηση. Τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για την απαιτούμενη υποδομή που θα καταστήσει δυνατή την εφαρμογή. Η ΕΕ θέτει ως πρωταρχικό στόχο τη μείωση της σπατάλης τροφίμων κατά ένα ορισμένο ποσοστό. Τα κράτη μέλη καθορίζουν εθνικά πρότυπα ώστε να επιτευχθεί συλλογικά ο στόχος της ΕΕ. Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν είτε εθελοντικά είτε υποχρεωτικά μέτρα για τη συμμόρφωση των εταιρειών. Η μείωση πρέπει να είναι δυνατόν να προσδιοριστεί ποσοτικά. Μετά από μια πιλοτική φάση που επικεντρώνεται στα σουπερμάρκετ και τις προσαρμογές που βασίζονται στη μάθηση από ομότιμους, η βέλτιστη πρακτική θα πρέπει να αποτελεί κατευθυντήρια γραμμή για όλα τα κράτη μέλη.

Σκεπτικό/αιτιολόγηση

Το γαλλικό παράδειγμα δεν λειτουργεί και, ως εκ τούτου, χρειαζόμαστε μια καλύτερη λύση, για παράδειγμα μια πλατφόρμα όπως στη Φινλανδία, όπου οι εταιρείες θα μπορούν να αναφορτώνουν τρόφιμα που θα κατέληγαν στα απορρίμματα. Μια νομοθεσία που απαγορεύει τη σπατάλη τροφίμων πρέπει να παραμείνει γενική ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι αποκλίνουσες νοοτροπίες των κρατών μελών.

Συμπληρωματικές σημειώσεις

ΣΥΣΤΑΣΗ 14

Διαφάνεια σχετικά με τη σπατάλη τροφίμων με σκοπό την προβολή και τη δράση

Συνιστούμε σε όλους τους συμμετέχοντες στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων, εκτός από τα μεμονωμένα νοικοκυριά, να έχουν την υποχρέωση να μετρούν και να υποβάλουν με διαφάνεια εκθέσεις σχετικά με την αντιμετώπιση της σπατάλης τροφίμων και τον χειρισμό της. Περαιτέρω έμφαση θα πρέπει επίσης να δοθεί στην ανάγκη για νέες επιλογές όσον αφορά τη συλλογή δεδομένων, καθώς και στη συμπερίληψη της απώλειας τροφίμων στον γεωργικό τομέα.

Επιπλέον, θα πρέπει να ακολουθήσουν διαφοροποιημένα κίνητρα για την προώθηση των εθελοντικών συμφωνιών, ώστε να στηριχθούν τα ιδρύματα ώστε να διαδραματίσουν πρωτοποριακό ρόλο. Επίσης, τα διορθωτικά μέτρα συμβάλλουν στη σημασία της συμπερίληψης όλων των συμμετεχόντων στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων (εκτός από τα μεμονωμένα νοικοκυριά).

Η ΕΕ θα πρέπει να προβεί σε αξιολόγηση των βέλτιστων πρακτικών των διαφόρων κρατών μελών όσον αφορά τις υφιστάμενες δομές και τα κίνητρα για την υποβολή εκθέσεων, καθώς και τα διορθωτικά μέτρα. Αυτό συμβάλλει στη θέσπιση ενός περαιτέρω ενσωματωμένου πλαισίου ώστε η ΕΕ να καταστήσει τα δεδομένα πιο συγκρίσιμα.

Σκεπτικό/αιτιολόγηση

Αυτό το συνιστούμε διότι η ευαισθητοποίηση σχετικά με την υφιστάμενη σπατάλη τροφίμων αποτελεί τη βάση για την εφαρμογή περαιτέρω προσεγγίσεων, όπως κίνητρα, καινοτόμες εθελοντικές συμφωνίες και διορθωτικοί μηχανισμοί για την αποφυγή της σπατάλης τροφίμων.

Συμπληρωματικές σημειώσεις

Ως παράδειγμα κινήτρων, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί μια πανευρωπαϊκή τεχνική επισήμανσης για να αξιοποιηθούν οι στρατηγικές μάρκετινγκ. Ένα άλλο παράδειγμα θα μπορούσε να είναι η κατάλληλη οικονομική αποζημίωση για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων.

ΣΥΣΤΑΣΗ 15

Καινοτομία στη συσκευασία και χρήση των συσκευασιών, κατά περίπτωση

Συνιστούμε να πραγματοποιηθούν περαιτέρω επενδύσεις στην επιστημονική έρευνα σχετικά με καινοτόμους και εναλλακτικούς βιώσιμους τρόπους συσκευασίας. Αυτό συμβάλλει στην αύξηση της διάρκειας ζωής, στη βελτίωση του μεγέθους της συσκευασίας για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων και στη διασφάλιση καλύτερης ασφάλειας των τροφίμων για τη μεταφορά τους. Η ΕΕ θα πρέπει να στηρίξει αυτόν τον στόχο οικονομικά και πολιτικά μέσω κατάλληλων προγραμμάτων, όπως η χρηματοδότηση νεοφυών επιχειρήσεων και μικρότερων καινοτόμων δυνάμεων. Επιπλέον, συνιστούμε τη στήριξη των εμπόρων λιανικής πώλησης ώστε να πωλούν τρόφιμα χωρίς συσκευασία, όπου αυτό είναι δυνατόν, χωρίς να μειώνεται η ασφάλεια των τροφίμων.

Σκεπτικό/αιτιολόγηση

Αυτό το συνιστούμε διότι εξακολουθούμε να βασιζόμαστε σε μεγάλο βαθμό στη συσκευασία, ιδίως όσον αφορά τη μεταφορά και την ασφάλεια των τροφίμων. Ως εκ τούτου, πιστεύουμε ότι η στήριξη καινοτομιών (έρευνας / νεοφυών επιχειρήσεων) όσον αφορά τις φιλικές προς το περιβάλλον συσκευασίες μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη αυτού του στόχου. Από τη μία πλευρά, η προσαρμογή του μεγέθους των συσκευασιών των ευαλλοίωτων τροφίμων θα μπορούσε να μειώσει τη σπατάλη τροφίμων, θα πρέπει ωστόσο να ληφθεί υπόψη ο κίνδυνος αύξησης των απορριμμάτων συσκευασίας (στόχος της προαναφερθείσας έρευνας θα πρέπει να είναι η πρόληψη του φαινομένου αυτού). Από την άλλη πλευρά, θα πρέπει να προσφέρονται ατομικές μερίδες στα άτομα που μπορούν να φέρουν τη δική τους συσκευασία (επίσης για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων, καθώς και της σπατάλης άλλων αγαθών). Εάν αναπτύξουμε μια δομή φιλικών προς το περιβάλλον συσκευασιών και προσαρμοστούν οι υποδομές της, μπορεί τελικά να επιτευχθεί αποδοχή από τους καταναλωτές.

Συμπληρωματικές σημειώσεις

ΣΥΣΤΑΣΗ 16

Διεύρυνση του ορισμού της σπατάλης τροφίμων με σκοπό την εξοικονόμηση μη συγκομισθέντων τροφίμων

Συνιστούμε τα μη συγκομισθέντα τρόφιμα να ενσωματωθούν στον ευρωπαϊκό ορισμό της σπατάλης τροφίμων. Θέλουμε επίσης οι γεωργοί να έχουν τη δυνατότητα να εμπορεύονται τα μη τέλεια αλλά ακόμη βρώσιμα προϊόντα. Για να αποφευχθεί η απώλεια τροφίμων, οι γεωργοί θα πρέπει να λαμβάνουν σημάσεις που θα ανακοινώνουν ότι τα μη συγκομισθέντα τρόφιμα μπορούν να συγκομίζονται από νοικοκυριά και ΜΚΟ.

Η ιδέα αυτή πρέπει να κοινοποιηθεί σε δύο ομάδες:

- στους πολίτες μέσω της εκστρατείας που αναπτύσσεται στη σύσταση 20
- στους γεωργούς μέσω των υπουργείων γεωργίας των κρατών μελών. Οι τελευταίοι θα πρέπει να εφαρμόσουν τη σύσταση αυτή σε συντονισμό με τους τοπικούς δήμους και τις ενώσεις παραγωγών.

Σκεπτικό/αιτιολόγηση

Αυτό το συνιστούμε διότι η σπατάλη βρώσιμων τροφίμων είναι παράλογη. Η άμεση συγκομιδή συμβάλλει στην αναγνώριση του έργου που επιτελούν οι γεωργοί και στην εκτίμηση για τα τρόφιμα που παράγουν.

Συμπληρωματικές σημειώσεις

Μια πρόκληση είναι ότι δεν θέλουμε να κατηγορήσουμε τους γεωργούς.

ΣΥΣΤΑΣΗ 17

Ενθάρρυνση των ενηλίκων να θέσουν τη δράση για την σπατάλη των τροφίμων ως προτεραιότητά τους

Συνιστούμε σε κάθε κράτος μέλος να εφαρμόσει ένα πρόγραμμα για τους ενήλικες με σκοπό την αύξηση της ευαισθητοποίησης και των γνώσεων σχετικά με το κόστος της σπατάλης τροφίμων και τα οφέλη της πρόληψής της σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Αυτό θα πρέπει να βασίζεται στα βέλτιστα διαθέσιμα στοιχεία (σύσταση 5) για να υπογραμμιστεί ο επείγων χαρακτήρας του προβλήματος. Θα πρέπει να περιλαμβάνει εφαρμογές (σύσταση 18), εκστρατείες (συστάσεις 4 και 20), περαιτέρω εκπαίδευση και κατάρτιση για άτομα που εργάζονται στη βιομηχανία τροφίμων, εσωτερικά προγράμματα κατάρτισης για επαγγελματίες, καθώς και ντοκιμαντέρ και τηλεοπτικά προγράμματα σχετικά με το θέμα. Ορισμένες δυνατότητες θα μπορούσαν να υπάρχουν στις σύντομες διαφημίσεις που δείχνουν τα οφέλη της επαναχρησιμοποίησης των τροφίμων, στην προώθηση της Κυριακής ως ημέρας κατανάλωσης τροφίμων που δεν έχουν καταναλωθεί και στη δημιουργία παιχνιδιών με διαγωνισμούς μαγειρικής για νεαρούς ενήλικες με σκοπό τη συμμετοχή των ραδιοτηλεοπτικών φορέων.

Η ενημέρωση των πολιτών, μέσω απλών μηνυμάτων ή ωθήσεων, σχετικά με τα οικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη της μη σπατάλης τροφίμων είναι σημαντική.

Βασικός παράγοντας για τη διάδοση των πληροφοριών θα μπορούσε να είναι τα μέσα ενημέρωσης, ειδικότερα οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί και η τηλεόραση, τα έντυπα μέσα, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, οι δημόσιοι οργανισμοί, τα μουσεία και οι έμποροι λιανικής πώλησης. Τα υφιστάμενα θεσμικά όργανα της ΕΕ θα μπορούσαν να αναπτύξουν πόρους για τη στήριξη των κρατών μελών (για παράδειγμα, το Σπίτι της Ευρωπαϊκής Ιστορίας).

Σκεπτικό/αιτιολόγηση

Αυτό το συνιστούμε διότι άλλες συστάσεις αφορούν την εκπαίδευση των παιδιών, αλλά χρειαζόμαστε επίσης δράσεις που θα έχουν άμεσο βραχυπρόθεσμο αντίκτυπο στη γενιά που αγοράζει και μαγειρεύει σήμερα.

Συμπληρωματικές σημειώσεις

Ένα όφελος είναι ότι οι ωθήσεις κατά της σπατάλης τροφίμων που χρησιμοποιούνται στα σουπερμάρκετ θα εξισορροπήσουν το μάρκετινγκ που ωθεί τους ανθρώπους να αγοράσουν υπερβολικά μεγάλες ποσότητες.

ΣΥΣΤΑΣΗ 18

Διατροφική ευαισθητοποίηση και βιώσιμα τρόφιμα στα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Συνιστούμε τη συμπερίληψη των θεμάτων των βιώσιμων τροφίμων και της διατροφής στα προγράμματα σπουδών των σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, είτε μέσω της δημιουργίας νέων υποχρεωτικών αυτοτελών μαθημάτων, όπως υπάρχουν ήδη σε ορισμένες χώρες, είτε μέσω της συμπερίληψής τους σε υφιστάμενα υποχρεωτικά μαθήματα. Η παρούσα σύσταση αποσκοπεί στην αύξηση της ευαισθητοποίησης των μαθητών σχετικά με τη σπατάλη τροφίμων μέσω συζητήσεων σχετικά με τις κοινωνικοοικονομικές αξίες, τη βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση, τις αγοραστικές συμπεριφορές, τα οικονομικά των νοικοκυριών και μέσω πρακτικών εμπειριών που φέρνουν πιο κοντά τα σχολεία και τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Για να υλοποιηθεί αυτή η σύσταση, αναμένουμε από την ΕΕ να θέσει σε εφαρμογή δύο προϋποθέσεις. Πρώτον, χρειαζόμαστε μια πολυσυμμετοχική εκστρατεία ευαισθητοποίησης για τη δημιουργία και την ενίσχυση της δυναμικής σχετικά με το θέμα (σύσταση 20). Δεύτερον, πρέπει να στηρίξουμε τους εκπαιδευτικούς μέσω προγραμμάτων κατάρτισης και παιδαγωγικών ανταλλαγών και παιδαγωγικού υλικού, αξιοποιώντας τα υφιστάμενα δίκτυα και τις αποδεδειγμένες βέλτιστες πρακτικές. Μολονότι αναγνωρίζουμε ότι οι αλλαγές αυτές μπορεί να χρειαστούν χρόνο για να εφαρμοστούν, είναι σημαντικό να οργανωθούν ήδη ημέρες ή εβδομάδες δράσης σχετικά με το θέμα της σπατάλης τροφίμων στα σχολεία, με την κινητοποίηση διαφόρων κοινωνικών φορέων (σύσταση 21).

Σκεπτικό/αιτιολόγηση

Η σπατάλη τροφίμων είναι το σύμπτωμα ευρύτερων συστημικών ζητημάτων που σχετίζονται με τον τρόπο με τον οποίο παράγουμε, αγοράζουμε και καταναλώνουμε τρόφιμα σήμερα στην Ευρώπη και, ως εκ τούτου, οποιαδήποτε παιδαγωγική δράση πρέπει να υπερβαίνει τη σπατάλη τροφίμων και να λαμβάνει υπόψη τις αξίες και το επιθυμητό μέλλον για την παραγωγή και την κατανάλωση στην Ευρώπη. Η εκπαίδευση παραμένει εθνική αρμοδιότητα και κάθε κράτος μέλος έχει διαφορετικά προγράμματα σπουδών. Αναγνωρίζουμε αυτές τις διαφορές, ενθαρρύνοντας παράλληλα την ΕΕ να προωθήσει φιλόδοξες δράσεις, με νέα και/ή υφιστάμενα σχολικά μαθήματα, όπως η γεωγραφία ή η οικονομία.

Συμπληρωματικές σημειώσεις

ΣΥΣΤΑΣΗ 19

Πρώθηση και υποστήριξη εφαρμογών και πλατφορμών ανταλλαγής τροφίμων που συνδέουν τους καταναλωτές μεταξύ τους

Συνιστούμε στην ΕΕ να προωθήσει και να στηρίξει υφιστάμενες εφαρμογές και πλατφόρμες, όπως η Olio ή η FoodSharing.de. Τα εργαλεία που πρέπει να προωθηθούν πρέπει να πληρούν ορισμένα βασικά κριτήρια και να αξιολογούνται αναλόγως: φιλικότητα προς τον χρήστη, πλούτος της βάσης δεδομένων, ανεξαρτησία, προσαρμοστικότητα στα τοπικά πλαίσια και πραγματικός αντίκτυπος στον περιορισμό της σπατάλης τροφίμων. Οι ενωσιακές, εθνικές και περιφερειακές αρχές πρέπει να είναι προορατικές για την προώθηση των πλέον ελπιδοφόρων υφιστάμενων εργαλείων και τη στήριξή τους, κυρίως, αλλά όχι μόνο οικονομικά, για την ανάπτυξη και τη συντήρησή τους μέσω των διαφόρων προγραμμάτων έρευνας, δράσης και χρηματοδότησης. Η δημόσια χρηματοδότηση θα πρέπει να ενθαρρύνει την ποιοτική και ουδέτερη πληροφόρηση, χωρίς διαφημίσεις.

Σκεπτικό/αιτιολόγηση

Υπάρχουν πολλές εφαρμογές που συνδέουν διάφορους παράγοντες, από επιχειρήσεις με καταναλωτές, ή καταναλωτές με καταναλωτές. Ορισμένα από αυτά τα εργαλεία μπορεί να έχουν αποδειχθεί επιτυχημένα όσον αφορά τη σύνδεση των καταναλωτών μεταξύ τους, βοηθώντας τους να εξοικονομούν τρόφιμα. Ωστόσο, φαίνεται ότι έχουν περιορισμένη γεωγραφική κάλυψη ή δεν είναι αρκετά γνωστά στους Ευρωπαίους. Πιστεύουμε ότι είναι σημαντικό για την ΕΕ και τα κράτη μέλη να στηρίξουν ενεργά τις τεχνολογικές καινοτομίες με μεγάλο αντίκτυπο, αφήνοντας την πόρτα ανοικτή σε νέες ιδέες και καινοτομίες που θα αναδυθούν και θα καταστούν βιώσιμες μακροπρόθεσμα.

Συμπληρωματικές σημειώσεις

ΣΥΣΤΑΣΗ 20

Εξοικονόμηση τροφίμων, εξοικονόμηση χρημάτων: Ευρωπαϊκή εκστρατεία κατά της σπατάλης τροφίμων σε συνεργασία με εμπόρους λιανικής πώλησης τροφίμων για τέσσερα σαββατοκύριακα ανά έτος

Συνιστούμε στην ΕΕ να συντονίσει μια εκστρατεία με επίκεντρο τα καταστήματα πώλησης τροφίμων (έμποροι λιανικής πώλησης τροφίμων, σουπερμάρκετ, υπεραγορές, μικρότερα καταστήματα) που θα συμμετάσχουν στα κράτη μέλη. Η εκστρατεία αυτή θα διεξάγεται κατά τη διάρκεια τεσσάρων Σαββατοκύριακων κάθε χρόνο και θα επικεντρώνεται στο θέμα «εξοικονόμηση τροφίμων, εξοικονόμηση χρημάτων». Εναπόκειται στα διάφορα κράτη μέλη να αποφασίσουν ποια Σαββατοκύριακα θα επιλέξουν. Η επιλογή της ημερομηνίας θα πρέπει να βασίζεται στον στόχο της ευαισθητοποίησης σχετικά με τις συνήθειες αγοράς τροφίμων (για παράδειγμα κοντά σε εθνικούς ή πολιτιστικούς εορτασμούς) και την εποχικότητα (για παράδειγμα κοντά στην περίοδο συγκομιδής). Η εκστρατεία θα αποτελέσει πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία θα αναπτύξει ένα ενιαίο οπτικό σχέδιο (ίδιο λογότυπο, χρωματικό κώδικα κ.λπ.) για όλα τα κράτη μέλη. Στη συνέχεια, η εκστρατεία θα υλοποιηθεί σε εθνικό επίπεδο και θα προσαρμοστεί ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες κάθε χώρας, το ετήσιο ημερολόγιό της, τις διατροφικές συνήθειες κ.λπ.

Σκεπτικό/αιτιολόγηση

Αυτό το συνιστούμε διότι είναι σημαντικό να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση των πολιτών σχετικά με τη σπατάλη τροφίμων. Υπάρχει μόνο η Διεθνής ημέρα ευαισθητοποίησης για τη μείωση της απώλειας και της σπατάλης τροφίμων, η οποία είναι άγνωστη στους πολίτες και χάνεται μέσα στην πληθώρα διεθνών ημερών. Η νέα εκδήλωση θα λαμβάνει χώρα κατά τη διάρκεια τεσσάρων Σαββατοκύριακων ετησίως. Αυτό θα ενισχύσει την προβολή του ζητήματος στους Ευρωπαίους πολίτες και η μορφή των επαναλαμβανόμενων Σαββατοκύριακων κατά τη διάρκεια του έτους θα είναι πιο χρήσιμη από μία μόνο ημέρα. Αυτό θα ήταν επίσης ένας τρόπος διαφοροποίησης της ευρωπαϊκής εκδήλωσης από τις συνήθειες διεθνείς ημέρες.

Συμπληρωματικές σημειώσεις

- Ένα όφελος της σύστασής μας είναι ότι θα αυξήσει την ευαισθητοποίηση των Ευρωπαίων πολιτών σχετικά με την αγορά, την κατανάλωση και την εποχικότητα τροφίμων, ως τρόπους αποφυγής της σπατάλης τροφίμων. Η διοργάνωση εκστρατείας που θα λαμβάνει χώρα τέσσερα Σαββατοκύριακα τον χρόνο θα έχει ως αποτέλεσμα να διαβιβάζονται σε τακτική βάση τα μηνύματα στους πολίτες. Ένα άλλο όφελος θα είναι η ενθάρρυνση της συνεργασίας με τους εμπόρους λιανικής πώλησης τροφίμων στο πλαίσιο αυτής της εκστρατείας και η συμμετοχή των εμπόρων λιανικής πώλησης τροφίμων στην καταπολέμηση της σπατάλης τροφίμων.
- Μεταξύ των προκλήσεων περιλαμβάνεται το ζήτημα του τρόπου συμμετοχής των εμπόρων λιανικής πώλησης τροφίμων / των σημείων πώλησης τροφίμων στην εκδήλωση. Επειδή ο στόχος των εμπόρων λιανικής πώλησης τροφίμων είναι να πωλούν όσο το δυνατόν

περισσότερο, ορισμένοι μπορεί να είναι απρόθυμοι να ενθαρρύνουν τους ανθρώπους να καταναλώνουν λιγότερα τρόφιμα ή να υιοθετούν διαφορετικές καταναλωτικές συνήθειες. Από την άλλη πλευρά, στόχος όλων των καταστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των καταστημάτων που πωλούν τρόφιμα, είναι να παράγουν κέρδη και, ως εκ τούτου, θα μπορούσαν να θεωρήσουν την εκδήλωση στρατηγική για την ανάπτυξη μιας καλής εικόνας μέσω της συμμετοχής τους στην καταπολέμηση της σπατάλης τροφίμων. Μια άλλη πρόκληση αφορά τα ειδικά χαρακτηριστικά και το ετήσιο ημερολόγιο στα εθνικά κράτη μέλη της ΕΕ: ορισμένες χώρες δεν γιορτάζουν τα Χριστούγεννα ή τα γιορτάζουν σε διαφορετικές ημερομηνίες, ενώ οι διακοπές μπορεί να διαφέρουν από χώρα σε χώρα.

- Άλλες λεπτομέρειες σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής της σύστασης:

* Χρήση διαφοροποιημένων πηγών για την εκστρατεία κατά της σπατάλης τροφίμων σε συνεργασία με τους εμπόρους λιανικής πώλησης τροφίμων: παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης (τηλεόραση, εφημερίδες), μέσα κοινωνικής δικτύωσης, χρήση τοπικών επηρεαστών γνώμης, διαφήμιση. Αξιοποιήστε την ευκαιρία των τεσσάρων Σαββατοκύριακων για να διαδώσετε μια ισχυρή εκστρατεία μηδενικής σπατάλης τροφίμων.

* Τα Σαββατοκύριακα αυτά, η ΕΕ θα πρέπει να ενημερώνει σχετικά με τους εμπόρους λιανικής πώλησης τροφίμων που έχουν ήδη οργανώσει και αναπτύξει πρωτοβουλίες για την καταπολέμηση της σπατάλης τροφίμων. Η ΕΕ θα πρέπει να στηρίξει αυτές τις ήδη υφιστάμενες πρωτοβουλίες και να επικοινωνήσει σχετικά με τις ορθές πρακτικές, προβάλλοντας ένα θετικό αφήγημα. Δεν θα πρέπει να προβάλουμε σοκαριστικά μηνύματα, αλλά να εστιάσουμε στις θετικές εμπειρίες.

* Διοργάνωση παρακολούθησης και αξιολόγησης των 4 Σαββατοκύριακων για τη βελτίωσή τους και την προσέγγιση όλο και περισσότερων ατόμων κάθε χρόνο.

ΣΥΣΤΑΣΗ 21

«Τέρμα στη σπατάλη τροφίμων»: Εβδομάδα ευαισθητοποίησης σχετικά με τη σπατάλη τροφίμων στο σχολείο

Συνιστούμε τη διοργάνωση μιας θεματικής εβδομάδας στα σχολεία σχετικά με τη σπατάλη τροφίμων, ώστε να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση των μικρών παιδιών και των εφήβων σχετικά με το θέμα αυτό. Η εβδομάδα θα αποκτήσει μορφή και περιεχόμενο ανάλογα με την ηλικία των μαθητών. Στα δημοτικά σχολεία και για τα μικρότερα παιδιά, η εβδομάδα θα πρέπει να επικεντρωθεί στην αύξηση της ευαισθητοποίησης μέσω παιχνιδιών. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα δημιουργήσει και θα διανείμει εργαλειοθήκη για σχολεία και εκπαιδευτικούς σε όλες τις γλώσσες της ΕΕ σχετικά με τον τρόπο αύξησης της ευαισθητοποίησης σχετικά με τη σπατάλη τροφίμων στα σχολεία και τον τρόπο συζήτησης και οργάνωσης δραστηριοτήτων για το θέμα αυτό σε σχέση με τα δικά τους μαθήματα διδασκαλίας. Η εργαλειοθήκη θα περιλαμβάνει κατευθυντήριες γραμμές με προτεινόμενες δραστηριότητες για να μην επιβαρύνονται υπερβολικά οι εκπαιδευτικοί και θα πρέπει να είναι εύκολα προσβάσιμη στο διαδίκτυο. Οι νεότεροι μαθητές θα επιβραβεύονται με την απονομή πιστοποιητικού (με το λογότυπο της ΕΕ). Τα εθνικά κράτη θα εφαρμόσουν την εβδομάδα ανάλογα με τη λειτουργία των αντίστοιχων εκπαιδευτικών τους συστημάτων και των ακαδημαϊκών τους χρονοδιαγραμμάτων. Τα σχολεία θα είναι ελεύθερα να αποφασίσουν ποιες δραστηριότητες επιθυμούν να διοργανώσουν κατά τη διάρκεια της εβδομάδας, με τη βοήθεια της εργαλειοθήκης που διατίθεται στους εκπαιδευτικούς.

Σκεπτικό/αιτιολόγηση

Τα παιδιά θα πρέπει να μάθουν πώς να εκτιμούν τα τρόφιμα, πώς παράγονται τα τρόφιμα και πόσος χρόνος απαιτείται για την παραγωγή τροφίμων. Είναι σημαντικό να επιτευχθεί αυτή η ευαισθητοποίηση από νωρίς. Αυτού του είδους η εκδήλωση μπορεί επίσης να προσεγγίσει τους γονείς μέσω των παιδιών και των εφήβων, επειδή οι μαθητές μιλάνε στους γονείς για τις εμπειρίες τους στο σχολείο όταν γυρίζουν σπίτι.

Συμπληρωματικές σημειώσεις

- Όφελος αποτελεί ότι τα παιδιά θα πρέπει να μάθουν πώς να εκτιμούν τα τρόφιμα, πώς παράγονται τα τρόφιμα και πόσος χρόνος απαιτείται για την παραγωγή τροφίμων. Είναι σημαντικό να ξεκινήσει η ευαισθητοποίηση από μικρή ηλικία. Όφελος αποτελεί ακόμη ότι αυτού του είδους η εκδήλωση καθιστά δυνατή την προσέγγιση των γονέων μέσω των παιδιών και των εφήβων, επειδή οι μαθητές μιλάνε στους γονείς τους για τις εμπειρίες τους στο σχολείο όταν γυρίζουν σπίτι.
- Μία από τις προκλήσεις είναι να μην επιβαρύνονται υπερβολικά οι εκπαιδευτικοί να προτείνουν από μόνοι τους όλες τις δραστηριότητες και τις ιδέες. Για τον λόγο αυτό, είναι πολύ σημαντικό ένα πλαίσιο ή κατευθυντήριες γραμμές με προτεινόμενες δραστηριότητες ώστε να παρέχεται η δυνατότητα σε όλους τους μαθητές όλων των σχολείων να επωφεληθούν από την πρωτοβουλία αυτή.

ΣΥΣΤΑΣΗ 22

Παροχή στους καταναλωτές των κλειδιών που τους επιτρέπουν να είναι ενήμεροι και αυτόνομοι όσον αφορά τον αντίκτυπό τους στη σπατάλη τροφίμων και να κατανοούν πώς να επεξεργάζονται, να διατηρούν και να επαναχρησιμοποιούν ένα προϊόν πριν από και μετά τη λήξη της ημερομηνίας.

(η τελική ημερομηνία ανάλωσης είναι μια ημερομηνία ασφαλείας μετά την οποία ένα προϊόν δεν πρέπει να καταναλώνεται· η ένδειξη «ανάλωση κατά προτίμηση πριν από» δηλώνει την ημερομηνία έως την οποία ένα προϊόν διατηρεί τη βέλτιστη ποιότητά του)

Συνιστούμε την ανάπτυξη εργαλείων πληροφόρησης για την αποσαφήνιση και τον (επαν-)εξοπλισμό των καταναλωτών, ώστε να είναι σε θέση να κρίνουν αν ένα προϊόν έχει πράγματι λήξει. Για να ενημερώνονται οι καταναλωτές σχετικά με τη χρήση των τροφίμων τους, είμαστε υπέρ της καλύτερης ταυτοποίησης της επισήμανσης της ημερομηνίας λήξης: ίδια θέση για κάθε προϊόν και μεγαλύτερο μέγεθος γραμματοσειράς. Επιπλέον, θέλουμε να τοποθετήσουμε απευθείας έναν κωδικό QR στην ετικέτα του προϊόντος (δυνατότητα χρήσης και του γραμμωτού κώδικα). Ποιος είναι ο σκοπός αυτής της μεθόδου; Η διαβίβαση πληροφοριών σχετικά με τους καλύτερους τρόπους διατήρησής του, η αναγνώριση (με βάση τη γεύση και την οσμή) του αν εξακολουθεί να είναι αναλώσιμο και η διαβίβαση μαγειρικών συμβουλών για τη μετατροπή του προϊόντος (παράδειγμα προσαρμοσμένων συνταγών). Οι παραγωγοί είναι, για εμάς, οι πλέον κατάλληλοι για την παροχή επίσημων πληροφοριών μέσω του κωδικού QR. Όσον αφορά τα προϊόντα που δεν φέρουν επισήμανση, όπως τα φρούτα και τα λαχανικά, ο κωδικός QR θα πρέπει να τίθεται εκεί όπου πωλούνται τα προϊόντα, ώστε να αποφεύγονται περιττές συσκευασίες. Για να είναι αυτή η πηγή πληροφοριών προσβάσιμη σε όλους, δεν στοιχηματίζουμε κυρίως στην ψηφιακή τεχνολογία. Επιθυμούμε επίσης τη διάθεση έντυπων εργαλείων επικοινωνίας (π.χ. οδηγό στα σουπερμάρκετ).

Σκεπτικό/αιτιολόγηση

Αυτό το συνιστούμε διότι, για εμάς, αυτό αποτελεί πρόκληση να καταστούν οι καταναλωτές υπεύθυνοι για τη διαχείριση των τροφίμων τους. Η συμπλήρωση των πληροφοριών που είναι διαθέσιμες για ένα προϊόν είναι ένας τρόπος με τον οποίο οι καταναλωτές μπορούν να κατανοήσουν τα ζητήματα γύρω από την ημερομηνία λήξης. Αποτελεί επίσης ευκαιρία για να ξεπεραστούν οι «εσφαλμένες αντιλήψεις» ή ο «φόβος ότι θα αρρωστήσουν» μετά την ημερομηνία λήξης. Πράγματι, γνωρίζουμε ότι οι παραγωγοί είναι προσεκτικοί με την ημερομηνία λήξης για να προστατεύσουν τους εαυτούς τους. Στην πραγματικότητα, το προϊόν μπορεί να καταναλωθεί και μετά. Δεν αμφισβητούμε τη σημασία της ένδειξης της ημερομηνίας λήξης. Πράγματι, εξακολουθεί να αποτελεί βασικό δείκτη για το τι είναι φρέσκο.

Συμπληρωματικές σημειώσεις

Ένα όφελος είναι ότι εστιάζουμε στην επισήμανση για να ενημερώνουμε τους καταναλωτές με τον καλύτερο δυνατό τρόπο σχετικά με τα πλεονεκτήματα για το πορτοφόλι τους, καθώς και για το περιβάλλον. Η φράση μας συνοψίζει τέλεια την ιδέα μας: «λογικές αγορές, φθηνότερο φαγητό». Για να γίνει γνωστή και να προωθηθεί αυτή η νέα πηγή πληροφοριών στους καταναλωτές, προτείνουμε να αναπτυχθεί μια ευρεία επικοινωνιακή εκστρατεία για να εξηγηθεί ο στόχος αυτού του νέου εργαλείου.

ΣΥΣΤΑΣΗ 23

Εφαρμογή τυποποιημένων πρακτικών σε επίπεδο λιανικής κατά την προώθηση στους καταναλωτές προϊόντων κοντά στην ημερομηνία λήξης.

Συνιστούμε να επαναξιολογηθεί η αγορά προϊόντων κοντά στην ημερομηνία λήξης τους, ζητώντας από τις επιχειρήσεις να υιοθετήσουν μια στρατηγική για τη διαχείριση και την αποτίμηση των εν λόγω προϊόντων για τους καταναλωτές. Πράγματι, το ζητούμενο είναι να βελτιωθεί η αντίληψη των νοικοκυριών για τα εν λόγω προϊόντα, ώστε να μην προορίζονται μόνο για ένα μέρος του πληθυσμού. Η στρατηγική αυτή χωρίζεται σε διάφορα μέρη:

- σε ένα μέρος για την εφαρμογή κανονιστικού πλαισίου σε ευρωπαϊκό επίπεδο με τη δημιουργία ενός τμήματος αφιερωμένου στα εν λόγω προϊόντα, το οποίο θα τα καθιστά εύκολα προσβάσιμα και αναγνωρίσιμα κατά την είσοδο στο κατάστημα, ώστε να προωθούνται καλύτερες πρακτικές κατανάλωσης από όλους τους χρήστες, ανεξαρτήτως εισοδήματος
- στην ανάπτυξη μιας επικοινωνιακής πολιτικής που θα αναδεικνύει την «κοινή λογική» και την ελκυστικότητα των προϊόντων, καθώς και την προσέγγιση της υπεύθυνης αγοράς (οι πτυχές της προώθησης της υπερκατανάλωσης δεν θα πρέπει να βρίσκονται στην πρώτη γραμμή επικοινωνίας)
- στην ενθάρρυνση των εμπόρων λιανικής πώλησης να προσαρμόσουν την πολιτική τους για την τοποθέτηση νέων προϊόντων κοντά στην ημερομηνία λήξης τους στα ράφια σε ώρες αιχμής (με προσαρμογή στις πρακτικές των καταναλωτών σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες).

Σκεπτικό/αιτιολόγηση

Αυτό το συνιστούμε διότι ενισχύει μια υφιστάμενη πολιτική σε πολλά καταστήματα και τυποποιεί τις «ορθές πρακτικές» σε ευρωπαϊκή κλίμακα. Η ομάδα δίνει ιδιαίτερη προσοχή στα ευεργετικά αποτελέσματα της γενίκευσης των μέτρων αυτών, η οποία θα άλλαζε την εικόνα γύρω από τα προϊόντα χαμηλής τιμής (όχι μόνο για τα νοικοκυριά αλλά και για το σύνολο του πληθυσμού).

Συμπληρωματικές σημειώσεις

Η παρούσα σύσταση αποτελεί τρόπο προώθησης της συμμετοχής των εταιρειών σε βιώσιμες πρακτικές. Πράγματι, μπορεί να ενισχύσει την αφοσίωση των καταναλωτών. Ωστόσο, η εφαρμογή της σύστασης αυτής στην πράξη παρουσιάζει ορισμένες προκλήσεις:

- Από την πλευρά των νοικοκυριών: χρειάζεται μεγαλύτερη ευελιξία και προσαρμογή του εβδομαδιαίου μενού στα διαθέσιμα προϊόντα
- Από την πλευρά των επαγγελματιών: απαιτείται κατάρτιση του προσωπικού και εισαγωγή της νέας αυτής πολιτικής
- Από την πλευρά του γενικού πληθυσμού: χρειάζεται να ξεπεραστούν οι παρανοήσεις και να αλλάξουν οι αντιλήψεις των παραληπτών των εν λόγω προϊόντων, ασφαλώς με χαμηλό κόστος, κάτι το οποίο, όμως, αποτελεί το πρώτο βήμα κατά της σπατάλης των μη πωληθέντων προϊόντων.